

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎN C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului”, reprezentată de avocatul Victor Lungu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Larisa Lisnic, Iurie Lisnic și Olesea Plotnic împotriva A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului” privind recunoașterea ca defăimătoare a informațiilor, interzicerea răspândirii comunicatului, obligarea dezmințirii informației, prezentarea scuzelor, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 27 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2ra-1609/23
NR. PIGD 2-21005252-01-2ra-18122023)*

Recursul declarat după 01 septembrie 2023, temeiurile nu se încadrează în art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Au examinat anterior cauza judecătoreii:

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (G. Stratulat)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Pahopol, A. Malîi, R. Pulbere)

19 august 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului”, reprezentată de avocatul Victor Lungu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din
Stela Procopciuc, *Președinte*,
Elena Croitor
Ion Munteanu, *judcători*,
constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 14 ianuarie 2021, Larisa Lisnic, Iurie Lisnic și Olesea Plotnic au depus cerere de chemare în judecată împotriva A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului” privind recunoașterea ca defăimătoare a informațiilor, interzicerea răspândirii comunicatului, obligarea dezmințirii informației, prezentarea scuzelor, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanții au relatat că la 18 noiembrie 2020, ora 9:54, pe pagina de Facebook a A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului” a fost plasată o postare care are drept scop dezinformarea publicului și care afectează grav onoarea, demnitatea și reputația lor profesională.

3. În conținutul mesajului publicat se conține următoarea informație: *“URGENT! Ieri, judecătorii Curții de Apel Chișinău în frunte cu ION ȚURCAN, FĂRĂ dezbateri ale părților cu acordul tacit al Primăriei, au adoptat o hotărâre în favoarea construcției pe fundația unei case staliniste istorice de pe ***** (bl. ***** 5). Totodată, judecătorii au încălcat în mod flagrant dreptul vecinilor de a efectua expertiza proiectului nici măcar nu le-au permis să se familiarizeze cu acesta! Vecinii au refuzat să-și ofere acordul companiei de construcții și au mers în instanță. Și instanța ar fi trebuit să anuleze actele ilicite, însă nu cele de apel nu în Moldova noastră “modernă”! Acum, ATENȚIE: Beneficiarul construcției este IURIE LISNIC – șef al Direcției administrare patrimoniu a Cancelariei de Stat a Guvernului RM. Interesele sale le reprezintă în instanță mama, LARISA LISNIC, anterior implicată în proces (decizia Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței Nr. APD-3510/121) deoarece a confundat interesele companiei sale cu interesele fiului său “om de stat”, și soția OLESEA PLOTNIC, fosta membră a Colegiului Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii supus lui Plahotniuc, anterior implicată în examinarea cazurilor tuturor judecătorilor care acum, unul după altul, încalcă drepturile vecinilor și legalizează construcția urâtă și periculoasă*

de pe *****. Acest tandem familial, încălcând toate legile normele tehnice în vigoare, a reușit într-un mod misterios, printr-un lanț de scheme dubioase, să-și înregistreze dreptul de proprietate asupra construcției lotului de pământ de sub pavilionul temporar după decesul proprietarului acestuia, căruia nici prin cap nu i-a trecut să transforme clădirea temporară într-o construcție capitală. Toate acestea se întâmplă astăzi, pe ***** din Chișinău, chiar în fața ochilor noștri - în liniște, cu acordul tacit al tuturor structurilor care există din impozitele noastre. Astăzi, Lisnicii au acaparat pământul de stat de sub fostul pavilion temporar, însă nu s-au mulțumit cu aceasta, că au pus mâna pe pământul public din jur chiar pe o parte a parkingului. Fără acordul vecinilor, profitând de cunoștințele sale din Primărie, ei au obținut permisiunea de a construi practic pe fundația casei staliniste care are aproximativ 70 de ani! Apropo, corruptio din limba latină înseamnă “stricăciune, putrefacție, descompunere”. Faceți cunoștință cu judecătorul Ion Țurcan. Al doilea dosar ce vizează problema dată este examinat de un colegiu format din alte “celebrități” ale sistemului judiciar moldovenesc - Anatolie MINCIUNĂ, Ecaterina PALANCIUC și Veronica NEGRU. Cândva, soția beneficiarului construcției Olesea Plotnic le decidea soarta și i-a achitat pe toți. S-au aranjat binișor. Desigur, cui îi pasă de legi sau de vecini, atunci când ocupă un loc cald în Guvern și știe că are slugi ascultători în judecată?..”

4. În opinia reclamanților, din conținutul acestei postări publice a A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului”, se poate de desprins următoarele informații defăimătoare.

5. Astfel, referitor la acțiunile judecătorilor actului de justiție cu privire la cauza S.R.L. „ALEVAL SERVICE” împotriva Larisei Lisnic și anume la afirmațiile precum că “Ieri, judecătorii Curții de Apel Chișinău în frunte cu Ion Țurcan, fără dezbateri ale părților cu acordul tacit al Primăriei, au adoptat o hotărâre în favoarea construcției pe fundația unei case staliniste istorice de pe ***** (bl. ***** 5). Totodată, judecătorii au încălcat în mod flagrant dreptul vecinilor de a efectua expertiza proiectului nici măcar nu le-au permis să se familiarizeze cu acesta! Vecinii au refuzat să-și ofere acordul companiei de construcții și au mers în instanță. Și instanța ar fi trebuit să anuleze actele ilicite, însă nu cele de apel nu în Moldova noastră “modernă”!” reclamanții au subliniat că acestea reprezintă o denaturare a realității și induc în eroare opinia publică. Deși s-a afirmat că „judecătorii Curții de Apel Chișinău, în frunte cu Ion Țurcan, ar fi pronunțat o hotărâre în favoarea construcției pe fundamentul unei case istorice fără dezbateri și cu acordul tacit al Primăriei, încălcând drepturile vecinilor de a solicita o expertiză și de a examina proiectul”, în realitate cauza a fost examinată anterior de prima instanță, prin hotărârea din 10 ianuarie 2018, accesibilă și verificabilă de către A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului”, care însă nu

a făcut acest demers, preferând să dezinformeze publicul. Mai mult, în cadrul instanței de apel, la solicitarea S.R.L. „ALEVAL SERVICE” a fost admis demersul privind efectuarea expertizei, iar întrebările pentru expert și desemnarea acestuia au fost stabilite chiar de către pârât, aspect confirmat prin încheiere judecătorească ce putea fi, de asemenea, verificată, dar care nu a fost consultată de pârât, continuându-se astfel dezinformarea.

6. În ceea ce privește afirmația potrivit căreia avocatul pârâtului nu s-ar fi prezentat la ședințele de judecată, aceasta nu poate fi imputată instanței, întrucât părțile citate legal, inclusiv prin semnătură, au obligația de a se prezenta la data și ora stabilită, iar informația despre ședințe este publică pe portalul instanțelor, aspect verificabil dar ignorat de A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului”.

7. Totodată, reclamanții au arătat că, în caz de dezacord cu hotărârea, părțile au la dispoziție calea legală a apelului sau recursului, iar actul de justiție nu se realizează prin postări pe rețele de socializare precum Facebook, însoțite de acuzații grave privind pretinse infracțiuni, cum ar fi traficul de influență prevăzut de Codul penal. Astfel de afirmații echivalează cu defăimarea lor, constituind o calomniere sancționată potrivit art. 70 din Codul contravențional.

8. În continuare, referitor la personalitatea Larisei Lisnic, reclamanții au relevat că aceasta este proprietara bunului imobil din str. ***** 5/2, mun. Chișinău și îl deține în proprietate privată în baza contractului de vânzare-cumpărare din 2014, un drept inalienabil, care este garantat prin Codul civil și Constituția Republicii Moldova. Dreptul acesteia este înregistrat în Registrul bunurilor imobile din anul 2009, fiind publicat în mod oficial, chestiune care la fel putea fi verificată. Acțiunea este înaintată de S.R.L. „ALEVAL SERVICE” împotriva Larisei Lisnic și nicidecum invers, în ordine de apel expertiza fiind inițiată de S.R.L. „ALEVAL SERVICE”.

9. Au subliniat că, fiind în capacitate de exercițiu deplină, Larisa Lisnic nu are nevoie de influențări sau tutelă din partea fiului său Iurie Lisnic, ori prin declarația publică efectuată de A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului” acest fapt juridic nu este probat, iar în caz că aceasta ar fi un adevăr ar putea fi calificat ca infracțiune.

10. De asemenea, au afirmat că referința precum că Larisa Lisnic ar avea un dosar penal are un caracter defăimător, umilitor, declarativ și nu este susținut nici de un suport probatoriu, fapt ce afectează în mod grav onoarea și demnitatea acesteia, în condițiile în care este un cetățean de bună credință, iar informația respectivă îi pune în lumină rea reputația profesională în raport cu partenerii străini și locali, în calitate sa de director a companiei cu capital mixt “EUROLINES MOLDOVA” S.R.L., fiind astfel afectată imaginea sa dobândită ani de zile.

11. Cu privire la personalitatea lui Iurie Lisnic, reclamanții au specificat că acesta este funcționar public în cadrul Cancelariei de Stat, șef Direcție Patrimoniu de Stat din anul 2018 și prin funcțiile și competența sa nu are nicio tangență cu domeniul proprietății publice locale sau gestionarea domeniului administrației publice locale. Astfel, comunicatul expus are un caracter defăimător și declarativ la adresa lui, fără a face referință la sursă sau fără a anexa probe cu legătură causală directă între afirmația și acțiunile ilegale înscrinate acestuia, că ar face abuz de atribuțiile sale de serviciu. Prin dezinformarea publicului de către A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului” cu referință la fiul Larisei Lesnic se admite afectarea gravă a reputației profesionale a lui Iurie Lisnic imaginea instituției în care activează, acțiuni din partea A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului”, ce ar urma a fi încadrate ca calomnie în limitele art. 70 al Codului contravențional.

12. În partea ce vizează personalitatea Olesei Plotnic, reclamanții au menționat că, într-adevăr aceasta a fost în trecut membru în cadrul Colegiului disciplinar din Consiliul Superior al Magistraturii, fiind delegată din partea societății civile, fapt care nu poate servi temei de influență din partea acesteia asupra judecătorilor, or, cauzele se examinau în colegiu de cel puțin 3 membri și deciziile se iau cu votul majorității. La fel, cele menționate de către pârât sunt ilegale, pasibile de răspundere penală pe motiv că, fiind invocate în public, trebuie probate.

13. Mai mult, reclamanții au accentuat că A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului”, în cadrul comunicatului de pe Facebook, încearcă cu rea-credință să inducă în eroare publicul, făcând extrase doar din finalul hotărârii, care au fost examinate în 2017, cu 3 ani în urmă.

14. Au evidențiat că, dosarul se examinează împotriva Larisei Lisnic ale cărei interese sunt reprezentate de către avocat, astfel încât Olesea Plotnic nu are tangență cu cazul dat și nu poate fi considerată ca responsabilă pentru anumite acțiuni.

15. La afirmația precum că Olesea Plotnic ar avea influență asupra judecătorilor, reclamanții au punctat că aceasta nu este probată de către pârât în informația publicată și nu este motivată legătura causală între poziția deținută de prima și influența acesteia asupra cauzei, în condițiile în care nu este parte la dosarul invocat în comunicate.

16. Astfel, în aceste condiții afirmațiile defăimătoare în adresa Olesei Plotnic, încadrate în comunicatul plasat de A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului”, vin să știrbească din imaginea sa profesională și afectează grav demnitatea și onoarea acesteia dat fiind faptul că, nu a săvârșit acțiunile ilegale

încriminate de autorul comunicatului plasat de A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului”.

17. De altfel, reclamanții au susținut că toată informația invocată în privința lor poartă un caracter declarativ, o interpretare unilaterală și subiectivă a A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului” în favoarea părții adverse în dosar, și anume a S.R.L. „ALEVAL SERVICE”, or, pozele anexate de fapt se referă la niște înscrisuri care doar demonstrează că la moment pe rol se află în examinare o cauză în instanța de judecată, în care S.R.L. „ALEVAL SERVICE” a contestat dreptul Larisei Lisnic de a construi pe proprietatea sa, dobândită în raporturi private în baza contractului de vânzare-cumpărare.

18. De asemenea, au indicat că, toate informațiile invocate de A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului” vin să creeze o dezinformare, prin asimilarea Olesei Plotnic și lui Iurie Lisnic a unor acțiuni pe care nu le-au comis, iar încriminarea săvârșirii unor acțiuni ilegale fără a avea probe, s-ar încadra în infracțiuni prevăzute de Codul penal.

19. Subsecvent, referitor la procedura prealabilă, reclamanții au remarcat că, la 18 noiembrie 2020, ora 9:54, de către A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului” a fost publicată comunicarea pe contul său de Facebook cu următorul conținut: “URGENT! Ieri, judecătorii Curții de Apel Chișinău în frunte cu Ion Țurcan, fără dezbateri ale părților... Olesea Plotnic le decidea soarta și i-a achitat pe toți. S-au aranjat binișor. Desigur, cui îi pasă de legi sau de vecini, atunci când ocupă un loc cald în Guvern și știe că are oamenii săi în judecată...”.

20. Olesea Plotnic a luat cunoștință cu postarea de la prieteni la 19 noiembrie 2020, iar Larisa Lisnic și Iurie Lisnic, la 20 noiembrie 2020, motiv pentru care s-au adresat cu o cerere prealabilă către A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului” care a fost recepționată de pârâtă potrivit avizului de recepție la 09 decembrie 2020, solicitând dezmințirea informațiilor.

21. Referitor la prejudiciul moral cauzat prin acțiunile de defăimare admise de A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului” reclamanții au menționat în raport cu persoana Larisei Lisnic au fost aduse prejudicii morale ce au atras după sine suferințe fizice anume prin încriminarea unei infracțiuni pe care nu a comis-o, or, prin publicarea acestei postări ce a avut un impact esențial în public, aceasta s-a stresat la vârsta sa înaintată de 71 ani, având insomnii și tensiunea afectată.

22. Astfel, afirmația precum că Larisa Lisnic ar avea un dosar penal, are un caracter defăimător, umilitor, declarativ și nu este susținut de niciun suport probatoriu, fapt ce afectează în mod grav onoarea și demnitatea acesteia în condițiile în care este un cetățean de bună credință. Informația

respectivă îi pun în lumină defavorabilă reputația profesională în raport cu partenerii străini și locali, în calitatea sa de director a companiei cu capital mixt „Eurolines Moldova”, fiind astfel afectată imaginea sa dobândită ani de zile.

23. Ce ține de Iurie Lisnic, potrivit celor relatate de pârât, acesta deține o funcție publică în cadrul Guvernului, astfel încât a avut de suferit moral, prin obligația de a da explicații superiorilor referitor la conținutul comunicatului, ceea ce i-a afectat esențial reputația profesională, fiind intimidat cu informații false în adresa sa. Mai mult, acesta s-a aflat în concediu de boală timp îndelungat având hipertensiune, fapt confirmat prin buletinul de boală și tratamentul prescris.

24. Iar, referitor la persoana Olesei Plotnic, comunicatul defăimător publicat i-a cauzat suferințe fizice și psihice, având în vedere calitatea sa de conferențiar universitar. Informația falsă a generat discuții în rândul studenților săi, care până în prezent nu înțeleg dacă cele relatate corespund realității, ceea ce a afectat grav imaginea acesteia în mediul academic. Or, un cadru didactic are obligația morală de a fi un exemplu pentru discipolii săi, iar prin difuzarea unei informații neadevărate, acesteia i-a fost prejudiciată onoarea, demnitatea și reputația profesională, construite cu efort constant timp de 15 ani. Totodată, se subliniază că în perioada respectivă aceasta se afla într-o situație sensibilă, fiind proaspătă mamă, iar stresul generat de comunicatul defăimător a avut consecințe directe asupra sănătății sale, influențând negativ inclusiv lactația copilului.

25. Așadar, reclamanții au indicat că, instanța urmează să ia în calcul caracterul informației răspândite, anume atât conținutul cât și comentariile ofensatoare și umilitoare, iar unele conțin și amenințarea cu moartea.

26. Un alt aspect invocat de reclamanți la evaluarea prejudiciului moral îl constituie gradul de răspândire a informației defăimătoare, întrucât numai la prima postare din 18 noiembrie 2020 s-au înregistrat 152 de aprecieri, 52 de comentarii cu caracter amenințător și 271 de redistribuiri, având un impact estimat la peste 10000 de persoane. Mai mult, aceeași postare a fost republicată în mod repetat, chiar și după ce reclamanții au formulat cerere prealabilă prin care au contestat acțiunile A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului”.

27. În final, având în vedere cele enunțate și în temeiul art. 7, 10, 22 și art. 26 alin. (3) din Legea privind libertatea de exprimare, precum și al art. 43 din Codul civil, reclamanții Larisa Lisnic, Iurie Lisnic și Olesea Plotnic au solicitat recunoașterea caracterului defăimător al informațiilor publicate la 18 noiembrie 2020, ora 09:54, pe rețeaua Facebook de către A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului”, întrucât acestea le-au lezat onoarea, demnitatea și reputația profesională, interzicerea răspândirii comunicatului cu același conținut pe Facebook, alte mijloace electronice, conturi sau canale media

inclusiv mass-media tradițională, obligarea pârâtei să publice în același cont de Facebook, la aceeași rubrică și pe aceeași pagină, dezmințirea informațiilor defăimătoare și să prezinte scuze publice în termen de 5 zile de la admiterea cererii, precum și obligarea acesteia la plata unei compensații pentru prejudiciul moral cauzat în cuantum de 10 000 lei pentru fiecare dintre reclamanți, cu încasarea suplimentară a taxei de stat în sumă de 100 de lei și 900 de lei.

28. Prin hotărârea din 13 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Larisa Lisnic, Iurie Lisnic și Olesea Plotnic.

S-a constatat ca fiind defăimătoare informația postată pe rețeaua Facebook la 18 noiembrie 2020, ora 9.45 de către A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului”, în partea sintagmei din context: “acest tandem familial, încălcând toate legile și normele tehnice în vigoare, a reușit (...) printr-un lanț de scheme dubioase, să-și înregistreze dreptul de proprietate asupra construcției și lotului de pământ (...)”.

S-a obligat A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului” să publice dezmințirea informației postate pe rețeaua Facebook la 18 noiembrie 2020, ora 9.45 “acest tandem familial, încălcând toate legile și normele tehnice în vigoare, a reușit (...) printr-un lanț de scheme dubioase, să-și înregistreze dreptul de proprietate asupra construcției și lotului de pământ (...)”, cu nerăspândirea informației indicate pentru viitor.

S-a încasat de la A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului” în beneficiul Olesei Plotnic taxa de stat de 200 de lei și costul cheltuielilor de asistență juridică de 1 000 de lei. În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins ca neîntemeiată.

29. Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a stabilit că în postarea de pe rețeaua Facebook din 18 noiembrie 2020, ora 9:45 a A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului” în textul publicației a admis afirmații, care conțineau un amestec de fapte și judecăți de valoare, prin care a susținut că, „*acest tandem familial, încălcând toate legile și normele tehnice în vigoare, a reușit (...) printr-un lanț de scheme dubioase, să-și înregistreze dreptul de proprietate asupra construcției și lotului de pământ*”.

30. Astfel, instanța de fond a constatat că afirmațiile menționate, nu au o bază factologică și sunt de natură să lezeze onoarea, demnitatea și reputația profesională ale reclamanților Larisa Lisnic, Iurie Lisnic și Olesea Plotnic. În acest sens, asocierea de grup de persoane și calificarea acțiunilor lor ca fiind un lanț de scheme dubioase, doar pentru faptul că sunt membri ai aceleiași familii, în contextul în care nu există absolut nicio probă despre caracterul ilegal al acțiunilor lor, este una criticabilă.

31. Or, informațiile nominalizate, răspândite de către A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului” în postare sunt false, lipsite de substrat factologic suficient și defăimătoare. Iar, în speță, sunt aplicabile restricțiile asupra dreptului la libertatea de exprimare, deoarece se constată atacul asupra reputației unei persoane și subminarea drepturilor la onoare și demnitate a acesteia, pârâtul urmând a fi obligat să dezmință afirmațiile denigratoare făcute în postarea respectivă.

32. Cu referire la pretențiile privind recunoașterea celeilalte informații din comunicatul postat pe Facebook ca fiind una care lezează onoarea, demnitatea sau reputația profesională a reclamanților, instanța de judecată a ajuns la concluzia de a le respinge, or, informația expusă în ansamblu, reprezintă judecăți de valoare, exprimând în esență opinia autorului, ce reflectă atitudinea față de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit.

33. În ceea ce privește solicitarea reclamanților Larisa Lisnic, Iurie Lisnic și Olesea Plotnic de a interzice A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului” de a răspândi comunicatul cu același conținut pe Facebook, pe alte mijloace electronice, conturi sau metode de informare, inclusiv mass-media, prima instanță a reținut că, controlul judecătoresc presupune în esență o verificarea retroactivă a faptelor. De altfel obligația de a nu răspândi informații defăimătoare este o obligație pozitivă legală a fiecărui subiect.

34. Astfel, metoda de apărare evidențiată, nu este una prevăzută de art. 7 alin. (2) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, motiv din care instanța de judecată a respins această solicitare.

35. Referitor la pretenția reclamanților privind obligarea pârâtului să-și prezinte scuze publice pe același cont de Facebook, în aceeași rubrică și pe aceleași pagini, în termen de 5 zile de la admiterea cererii, instanța de fond a reținut că, întrucât s-a stabilit că forma de lezare a onoarei, demnității sau reputației profesionale a reclamanților constă în răspândirea unor judecăți de valoare fără un substrat factologic suficient, și nu în injurie, această solicitare urmează a fi respinsă, întrucât nu se încadrează în cazurile în care legea permite obligarea la prezentarea scuzelor publice.

36. Subsecvent, prima instanță a conchis că solicitarea reclamanților privind compensarea prejudiciului moral în sumă a câte 10000 de lei în folosul Larisei Lisnic, a lui Iurie Lisnic și al Olesei Plotnic, nu întrunește condițiile prevăzute la alin. (2) al art. 7 din Legea cu privire la libertatea de exprimare.

37. Totodată, conducându-se de prevederile art. 90, 94 și 97 din Codul de procedură civilă și ținând cont de faptul că acțiunea a fost admisă, instanța de fond a dispus compensarea parțială a cheltuielilor de judecată suportate de Larisa Lisnic, Iurie Lisnic și Olesea Plotnic, încasând în mod solidar, din

contul A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului”, în beneficiul acestora, taxa de stat în sumă de 200 de lei.

38. La 06 octombrie 2021, A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului” a depus apel nemotivat, iar la 15 martie 2022 a prezentat cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 13 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată înaintată de Larisa Lisnic, Iurie Lisnic și Olesea Plotnic.

39. La 28 septembrie 2021, Larisa Lisnic, Iurie Lisnic și Olesea Plotnic au declarat apel, iar la 11 martie 2022 au prezentat cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 13 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acesteia în partea pretențiilor respinse și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii lor de chemare în judecată.

40. Prin decizia din 27 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel declarată de A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului”.

S-a admis cererea de apel declarată de către Larisa Lisnic, Iurie Lisnic și Olesea Plotnic.

S-a casat parțial hotărârea din 13 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea ce ține de respingerea cererii privind încasarea prejudiciului moral, iar în această parte s-a adoptat o hotărâre nouă, prin care s-a dispus încasarea de la A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului”, în beneficiul Larisei Lisnic, al lui Iurie Lisnic și al Olesei Plotnic, a prejudiciului moral în sumă de câte 5000 de lei pentru fiecare. În rest, pretenția s-a respins ca neîntemeiată.

Hotărârea din 13 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a menținut în celelalte dispoziții.

41. Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate și raportându-se la probele administrate, a constatat că postarea de pe pagina de Facebook a A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului” din 18 noiembrie 2020, ora 09:45, care afirma că „acest tandem familial, încălcând toate legile și normele tehnice în vigoare, a reușit (...) printr-un lanț de scheme dubioase, să-și înregistreze dreptul de proprietate asupra construcției și lotului de pământ”, combină fapte și judecăți de valoare fără substrat factologic suficient și lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamanților Larisa Lisnic, Iurie Lisnic și Olesea Plotnic.

42. Instanța de apel a reținut că A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului” nu a probat că pagina nu îi aparține și nu a luat măsuri pentru a opri răspândirea

materialelor. Probe administrate în cauză, inclusiv postările efectuate sub denumirea și însemnele asociației, demonstrează că informațiile au fost difuzate de pagina A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului” și că apelanta nu a respectat sarcina probei prevăzută de art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă și art. 24 alin. (2) Legea nr. 64/2010 privind libertatea de exprimare.

43. În baza acestor constatări și a normelor legale – art. 32 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, art. 2, 3, 7, 24, 25 și 29 Legea nr. 64/2010, art. 2037 al Codului civil – Curtea de Apel Chișinău a constatat că prima instanță a greșit prin respingerea cererii reclamanților privind prejudiciul moral, întrucât condițiile legale erau întrunite, inclusiv obligația de dezmințire a afirmațiilor defăimătoare.

44. În consecință, Curtea de Apel Chișinău a respins apelul A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului”, a admis apelul Larisei Lisnic, al lui Iurie Lisnic și al Olesei Plotnic, a casat parțial hotărârea primei instanțe în partea privind prejudiciul moral și a dispus plata sumei de 5.000 de lei fiecărui reclamant, menținând în rest hotărârea inițială, inclusiv obligația de a publica dezmințirea informațiilor defăimătoare.

45. La 13 noiembrie 2023, A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului”, reprezentată de avocatul Victor Lungu a declarat recurs împotriva deciziei din 27 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe, rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată înaintată de Larisa Lisnic, Iurie Lisnic și Olesea Plotnic.

46. În motivarea recursului, recurenta, în temeiul art. 432 alin. (1), (2) lit. a) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, a invocat încălcarea și aplicarea greșită a normelor de drept material de către Curtea de Apel Chișinău, care a pronunțat o decizie fără a constata și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, ignorând probele prezentate și argumentele recurente.

47. Recurenta a arătat că persoana juridică A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului” nu are înregistrate pagini pe rețeaua socială Facebook, nu susține conținutul postării litigioase, iar din probele depuse de reclamanți rezultă că înregistrarea postării a fost efectuată de pe un număr de telefon din Ucraina.

48. Astfel, legătura dintre pagina de Facebook și organizația înregistrată în Republica Moldova nu a fost demonstrată cu probe veridice și suficiente, iar instanțele inferioare nu au verificat dacă declarațiile din postare corespund realității sau dacă organizația avea orice link către postarea contestată.

49. În plus, Curtea de Apel a atribuit recurente sarcina de a identifica administratorul paginii și a opri publicarea postărilor, deplasând astfel nelegal sarcina probei asupra recurente, deși reclamanții nu au prezentat nicio dovadă obiectivă că pagina ar fi aparținut sau ar fi fost administrată de organizație, cu excepția fotografiei certificatului de înregistrare.

50. Prin urmare, executarea hotărârii contestate nu este posibilă, întrucât A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului” nu deține și nu gestionează pagina menționată, iar instanțele inferioare au pronunțat decizia fără temei probator suficient.

51. La 19 septembrie 2025 în adresa Larisei Lisnic, al lui Iurie Lisnic și al Olesei Plotnic, a fost expediată copia recursului declarat de A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului”, reprezentată de avocatul Victor Lungu cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

52. Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului declarat de A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului”, reprezentată de avocatul Victor Lungu, intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

53. Art. XI alin. (1), (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție):

„(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 1 septembrie 2023.

(3) Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

54. În această consecvență, examinarea admisibilității recursului declarat de A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului”, reprezentată de avocatul Victor Lungu împotriva deciziei din 27 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, la 13 noiembrie 2023, va fi examinată prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă în vigoare de la 01 septembrie 2023.

Astfel, la momentul depunerii și examinării admisibilității prezentului recurs, prevederile legale relevante aveau următorul conținut:

55. Art. 431 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

(2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.”

56. Art. 432 alin. (1) lit. a)-f) și alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

57. Art. 433 alin.(1) lit. f) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

f) recursul este vădit neîntemeiat.”

58. Art. 434 alin.(1) – (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

59. Art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

60. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului”, reprezentată de avocatul Victor Lungu s-a conformat dispozițiilor art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă, și a depus în termen recursul la 13 noiembrie 2023. Or, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la

27 iunie 2023 și notificată reprezentantului recurente, avocatului Victor Lungu, prin e-mail la 11 septembrie 2023 (f.d.213, Vol.I).

61. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) lit.a)-f) și alin. (2) din Codul de procedură civilă (a se vedea pct.56).

62. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023), enunțate la pct.56 din prezenta încheiere.

63. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, deși la data depunerii cererii de recurs erau deja în vigoare dispozițiile art. 432 din Codul de procedură civilă, în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 (intrată în vigoare la 1 septembrie 2023), recurenta nu a manifestat diligența necesară, invocând temeiuri de drept din redacția anterioară a legii procesuale — respectiv cea prevăzută de Legea nr. 272 din 29 noiembrie 2018 (în vigoare de la 12 ianuarie 2019) — care și-au pierdut valabilitatea juridică și nu mai produc efecte, fiind considerate caduce.

64. De altfel, verificând motivele de casare, invocate în cererea de recurs de A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului”, reprezentată de avocatul Victor Lungu, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la 01 septembrie 2023, deoarece se referă la dezacordul recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă existența temeiurilor de declarare a recursului ca fiind admisibil, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

65. Potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

66. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, recursul declarat de A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului”, reprezentată de avocatul Victor Lungu conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurente la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

67. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că, dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432

alin. (1) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

68. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

69. Prin urmare, dezacordul recurente cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

70. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

71. În contextul prevederilor art. 432 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în cazul invocării inclusiv în recurs de către recurent a temeiurilor conținute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs verifică sub aspectul dat temeiurile recursului.

72. La acest aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, statuează că, dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p. 38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45). Procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

73. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de A.O. „Comitetul Civic pentru

Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului”, reprezentată de avocatul Victor Lungu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă și drept urmare prin prisma art. 433 alin. (1) lit. f), urmează a fi considerat inadmisibil, deoarece este vădit neîntemeiat.

74. Din aceste motive, în conformitate cu art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f), art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Consideră inadmisibil recursul declarat de A.O. „Comitetul Civic pentru Combaterea Construcțiilor Ilegale și pentru Apărarea Drepturilor Omului”, reprezentată de avocatul Victor Lungu împotriva deciziei din 27 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Elena Croitor

Ion Munteanu